

نگاه بیرون

سفر اوباما و دغدغه‌های عربستان

آزاده بابایی‌نژاد

الشرق الأوسط

پس از سفر سه‌روزه باراک اوباما به عربستان و دیدار با ملک عبدالله پادشاه این کشور، روزنامه الشرق‌الأوسط چاپ لندن در گزارش مفصلی تحت عنوان «بحرین، در کشوقوس تهران و ریاض» نوشته که پرونده هسته‌های ایران و مساله بحرین مهم‌ترین موضوعات مطرح شده در دیدار مذکور بوده است. به گفته منابع آگاه، گسترش ناآرامی‌ها در کشورهای عربی که از تونس شروع و به لیبی، مصر، سوریه و در ابعادی خفیف‌تر به بحرین امتداد یافت و همچنین هراس از گسترش ایدئولوژی ایران در کشورهای همسایه را مهم‌ترین چالش بر سر روابط تهران و ریاض ارزیابی می‌کنند. بحرین همسایه جنوبی ایران ۷۰۰هزارنفر جمعیت دارد که ۸۰درصد آنها را شیعیان تشکیل می‌دهند. آنها با ایرانیان بومی جزایر سه‌گانه هیزاد و مهریشه‌اند. بقیه جمعیت بحرین سنی مذهب هستند با اوج‌گیری بهار عربی، شیعیان این کشور مجال یافتند که خواسته‌های شهروندیشان و نارضایتی از دولت مرکزی را با برپایی تظاهرات اعلام دارند؛ خواسته‌ای که همواره با برخورد دولت حاکم بر این جزیره همراه بوده است. به گفته کارشناسان سیاسی، حکومت پادشاهی آل خلیفه که زمام امور را در بحرین عهده‌دار است از متحدان سرسخت آل سعود به شمار می‌رود و اگر شیعیان در بحرین مناصب کلیدی را برعهده گیرند عملا دولت مرکزی این کشور فاقد وجهات قانونی می‌شوند و این یعنی از دست رفتن بخش قابل‌توجهی از قدرت و نفوذ عربستان در منطقه خاورمیانه. همین مساله ممکن است معادلات سیاسی در خاورمیانه را به نفع ایران تغییر دهد. شاید بتوان گفت از همین‌رو است که ملک عبدالله در دسامبر ۲۰۱۱ ایده تأسیس اتحادیه خلیج (فارس) با هدف همکاری و هماهنگی بیشتری میان شش کشور عضو شورای همکاری خلیج‌فارس و تعیین و تدوین سیاست‌های دفاعی را مطرح کرد. در آن زمان سعود الفیصل، وزیر امورخارجه عربستان اعلام کرد همکاری موجود میان اعضا در قالب کنونی نمی‌تواند برای مواجهه و تهدیدات پیش‌رو به‌ویژه برنامه هسته‌ای تهران کافی باشد به‌ویژه آنکه تهران توانسته در بدنه این شورا نفوذ و با هر یک از اعضای این شورا- مثلا با امارات- رابطه تجاری برقرار کرده و با عمان به‌خاطر میزبانی مذاکرات محرمانه با آمریکایی‌ها وعده تأسیس خطوط گاز را بدهد. قطر هم از نزدیکی روابط با تهران حمایت می‌کند و خواستار استفاده دانش هسته‌ای این کشور است، بنابراین تجدیدنظر در ادامه شورای همکاری کشورهای حوزه خلیج‌فارس، امری ضروری به‌نظر می‌رسد.

روزنه

ناگفته‌های صالحی از شهدای هسته‌ای

• **شرق:** «علی‌اکبر صالحی»، رییس سازمان انرژی اتمی ایران با حضور در یک برنامه تلویزیونی درباره شهدای هسته‌ای، با بیان اینکه «هریک از شهدا برای من از یک مقام و جایگاه بر‌خوردارند»، گفت: «شهید شهیدریای از برجسته‌ترین علمای هسته‌ای کشور در زمان شهادتش بود.» او همچنین در مورد شهید احمدی‌روشن افزود: «شهید احمدی‌روشن ابتدا کارشناس پازرگانی در یکی از شرکت‌های سازمان انرژی اتمی بود و وقتی به سازمان آمدم با توجه به اینکه فردی متدین و فهیم بود و به او اعتماد وجود داشت به‌عنوان معاون شرکت کالا الکتریک (طنز) منصوب شد.» به گزارش «ایسنا» صالحی در ادامه با بیان اینکه «تأمین تجهیزات پیشرفته برای فناوری هسته‌ای هنر است»، گفت: «او (شهید احمدی‌روشن) فردی معتمد بود چراکه پول‌های سنگینی در این زمینه ردوبدل می‌شود.» رییس سازمان انرژی اتمی درباره شهید «رضایی‌نژاد» هم با اشاره به اینکه «با او افتخار آشنایی نداشتم، شهید شهیدریای از اتمی فعالیت نداشته»، گفت: «اما او دانشمندی در عرصه علم الکترومغناطیس بود که ناخواه‌دانه به شهادت رسید.» این در حالی است که طی ماه‌های گذشته سازمان انرژی اتمی، آماج حملات منتقدان و برخی گروه‌های سیاسی و تندروها بوده‌است و صالحی را به اخراج همکاران احمدی‌روشن متهم می‌کرد. اسفندماه سال گذشته هرچند «صالحی» برای چنین‌بار این امر را تکذیب کرد، اما برخی نمایندگان مجلس از سازمان انرژی اتمی به کمسیون اصل ۹۰ شکایت کردند «صالحی» در این‌باره با اشاره به اظهارات آیت‌الله جنتی در نمازجمعه تهران گفته بود: «بنده همان روز که این صحبت در نماز جمع مطرح شد، خدمت آیت‌الله جنتی رسیدم و مراتب را به ایشان توضیح دادم و ایشان هم همان روز به صلاوسیم‌ا دستور داد که آن بخش از صحبت‌هایم در این‌ مورد را پخش نکنند و بعد گفت که ای کاش قبل از بیان این مطلب، با شما هماهنگ می‌کردیم و اطلاعات لازم را می‌گرفتیم.» صالحی، وزیرخارجه پیشین ایران درباره برخی محرمات‌ها در دوران مسوولیتش در وزارت خارجه نیز گفت: «حضرت آقا در سخنانی اشاره کردند که دولتمردانی از دولت سابق و دولت فعلی نظرشان بر مذاکرات با آمریکا بر سر موضوع هسته‌ای است.» او ادامه داد: «بنده این افتخار را داشتم که خدمت آقا برسم و با ایشان صحبت کنم. نظر ایشان این است که آمریکا قابل اعتماد نیست و به موضوع افغانستان اشاره کردند که آمریکایی‌ها نقض عهد کردند.» او با بیان اینکه در نهایت اجازه مذاکره صادر شد و در عید سال ۱۳۹۲ مطرح کردند که با مذاکره با آمریکا به‌طور موضوعی درباره مساله هسته‌ای مخالفتی ندارند و راه را هموار کردند، گفت: «گفتند این مسیر را بروید تا اتمام حجتی باشد و مردم بدانند که نظام و دولشان از هیچ روشی که مصلحت، حکمت و عزت در آن باشد فروگذار نیست تا دفع شر کند و اگر طرف مقابل تمکین نکند ما اتمام حجت کردیم.»

سیاست

آیت‌الله‌هاشمی‌رفسنجانی:

کسانی که می‌گویند رای مردم تزیینی است برای بدنامی اسلام تلاش می‌کنند

روابط‌عمومی مجمع تشخیص مصلحت‌نظام: آیت‌الله‌هاشمی‌رفسنجانی، وحدت ملی و پرهیز از تندروی را شرط دسترسی به اهداف انقلاب اسلامی دانست و گفت: «اگر مردم و مسوولان با احترام متقابل و برای سربلندی ایران تلاش کنند، هیچ فرد، گروه و کشوری نمی‌تواند در مسیر پیشرفت ایران مانع‌تراشی کند.» رییس‌مجمع تشخیص مصلحت‌نظام در دیدار نوروزی جمعی از مسوولان کشوری و لشکری با اشاره به انتخابات سال گذشته، حراست از دستاورد سیاسی مردم را مهم خواند و گفت: «بعضی‌ها به بهانه انتقاد، خصومت می‌کنند،

دفاع رییس‌جمهور از دیپلماسی دولت:

به موقع مسایلی را بیان می‌کنم که خیلی‌ها خجل شوند

رییس‌جمهوری روز گذشته با اشاره به کاهش تورم «نقطه‌به‌نقطه» و «تورم سالانه» در سال گذشته گفت: «امسال نیز قول می‌دهیم تا پایان سال، تورم به ۲۵درصد کاهش پیدا کند» روحانی افزود: «در زمینه اشتغال نیز بار سنگین و راه دشواری در پیش‌رو داریم و طبق اعلام مرکز آمار، قه‌دم‌های اولیه را در این زمینه برداشته‌ایم و بیکاری، اندکی کاهش پیدا کرده ولی تا رسیدن به نقطه مطلوب راه درازی در پیش داریم و همه باید کمک کنیم».

روحانی روز گذشته بار به وجود مشکلات بسیار زیاد پیش‌روی دولت اشاره کرد و ابراز امیدواری کرد که با همت و تلاش و هوشیاری و وحدت مردم دولت می‌تواند موفق شود.
خطا را به خیانت تبدیل نکنیم

رییس‌جمهوری در ادامه به نیاز کشور به وحدت تاکید کرد و گفت: «هیچ‌چیز بالاتر از وحدت نیست و هیچ‌چیز بدتر از تفرقه، انشقاق و جدایی نیست. بیایید به هم نزدیک شویم و دل‌ها را پاک و صاف کنیم. نمی‌دانید که اتهام چه اشتباهی بزرگی است. اگر کسی خطای کوچکی کرده، خطایش را بزرگ نکنیم و اگر خطا بوده

حال آنکه اولاً نقد باید ناصحانه باشد و ثانیاً مصالح و منافع کشور، مردم و دین باید اصل باشد.» آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی در توضیح سخنان یکی از حاضران که عدم توجه به مردم و جمهوری را به امام(ره) نسبت می‌دهند، گفت: «سخنان امام برخاسته از اسلام است و کسانی که می‌گویند «رای مردم تزیینی است»، دانسته یا ندانسته برای بدنامی اسلام تلاش می‌کنند.» رییس‌مجمع تشخیص مصلحت‌نظام با اشاره به نامگذاری اسال از سوی مقام‌مظهر‌هبری، بر تجربیات غنی ایران در «اقتصاد»، «فرهنگ»، «عزم ملی و مدیریت جهادی»

مخصوصاً در سال‌های پس از انقلاب اسلامی تاکید کرد و گفت: «با این شعار و زیرساخت‌های اقتصادی و سیاسی، باید برای رسیدن به اهداف چشم‌انداز جمهوری اسلامی در افق ۱۴۰۴ برنامه‌ریزی کنیم».

به گزارش امهر»، روحانی افزود: «می‌خواهم بگویم تازه آغاز راه است که آغاز خوبی هم هست. در عرصه سیاست خارجی برای بازسازی شرایط نامناسبی که در سال‌های گذشته ایجاد شده بود، نیاز به زمان، تلاش، هماهنگی و انسجام داریم و باید خیلی کار کنیم. ساختارهای ما در هشت سال گذشته خراب شده است و در چند ماه درست نمی‌شود، اما جای امیدواری است که امروز کار به درستی آغاز شده و در حال برداشتن آوارها هستیم؛ مسوولان جدیدی که بر سر کار آمده‌اند به کار خود کاملاً وارد هستند و کارها به خوبی در حال انجام است.»

ایران در هشت سال گذشته، تحت شدیدترین تحریم‌ها قرار داشته که در اولین گام مهم دولت یازدهم، در قالب توافق ژنو، به مدت شش‌ماه تصویب تحریم جدید ملغی شد. همچنین پرونده هسته‌ای ایران، از آژانس بین‌المللی انرژی اتمی به شورای امنیت منتقل شد و به‌دنبال تنش‌های پیش‌آمده با غرب، رابطه ایران با بسیاری از کشورهای تاثیرگذار جهان، تحت‌تاثیر قرار گرفت. رییس‌جمهوری در سخنرانی روز گذشته خود، با تشریح مشکلات پیش‌رو در بحث سیاست خارجی گفت: «یک دوستی دیرینه و نزدیک را می‌شود با یک سخنرانی یا بیانیه خراب کرد، اما بازسازی این روابط و اعتماد از دست رفته بسیار زمان‌بر و سخت است. در عرصه اقتصاد نیز وضع به همین منوال است و مردم و سرمایه‌گذاران اگر به دولت اطمینان نکنند کار درست نخواهد شد. از سویی ممکن است دولت مامها تلاش کند اما یک‌رم‌تبه عدای از جایی سروصدایی راه‌انداخته و کار را خراب کنند.»

«ایرنا» درحالی‌که از دیدار نوروزی با محمود احمدی‌نژاد بازمی‌گشت، به «شرق» گفت: «امروز به دیدار ایشان رفته بودم و باید اذعان کنم که تمام جملات و مسایلی که در سایت‌ها از زبان ایشان آمده، تکذیب می‌شود.»

او با اشاره به بیانیه دفتر احمدی‌نژاد می‌گوید: «در متن تکذیبیه آمده که تمام بخش‌های مربوط به روحانی و آینده سیاسی او اشتباه است و احمدی‌نژاد چنین حرف‌هایی نزده است. از سوی دیگر ایشان برنامه‌ای هم برای حضور دوباره در قدرت ندارند. سفر راهیان نور هم سنتی ۲۰ساله است و هر سال آقای احمدی‌نژاد در ایام عید به خرمشهر سفر و از مناطق عملیات یازدیی می‌کنند» دآوری در پاسخ به این سوال که غیر از احمدی‌نژاد نزدیکان او هم برنامه‌ای برای انتخابات ندارند، گفت: «هیچ برنامه‌ای برای انتخابات مجلس و ریاست‌جمهوری نداریم اما به هرحال افرادی که هست‌سال با احمدی‌نژاد همراهی کردند، بر اساس مشاهدات خویش فعالیت‌های سیاسی را ادامه می‌دهند. آقای اشتیاردی هم از ابتدا چهارمی رسانه‌ای بود و اکنون هم به فعالیت‌های مطبوعاتی خود بر گشته، طبیعی است که از ظرفیت تیم رسانه‌ای در قالب نشریه به استفاده شود اما این نشان‌دهنده برنامه ما برای بازگشت به عرصه قدرت نیست.»

دآوری ادامه داد: «به نظر می‌آید که بخشی از جریانات سیاسی علاقه‌مندند که به هر قیمتی آقای احمدی‌نژاد را در گیر سیاست کنند.»

او در پاسخ به این سوال که آیا اکنون به بازنستگسی سیاسی احمدی‌نژاد معتقد است، گفت: «منظور من از درگیری سیاسی این است که بعضی‌ها می‌خواهند احمدی‌نژاد را به‌عنوان بازیگر معرفی کنند اما ایشان فردی است که تجربه مدیریت کشور در هشت‌سال گذشته را دارد و موضع جمع تشخیص مصلحت‌نظام است و به‌دلیل تجربیات فراوان و دیدگاه‌هایش مورد مشورت بخش‌های مختلف نظام از جمله مقام‌مظهر‌هبری و حتی دولت کنونی قرار می‌گیرد اما بازیگر سیاسی محسوب نمی‌شود».

او تاکید کرد: «طیف احمدی‌نژاد برنامه و نقشه راهی برای انتخابات ندارند و از نوروز ۹۳ برای انتخابات اسفند ۹۴ استفاده نمی‌کنند. مطمئن باشید در مقطع فعلی برنامه مدونی برای انتخابات نداریم البته ممکن است در آینده شرایط تغییر کند و ما هم تصمیمان را تغییر دهیم اما در حال حاضر هیچ نقشه و برنامه‌ای برای انتخابات مجلس یا ریاست‌جمهوری اتی نداریم.»
با وجود این تکذیب‌های شفاف، واقعیت‌های ملموس از جنسی است که ناظران را متقاعد می‌کند، احمدی‌نژاد و حامیش، سودای پایان سکوت و بازگشت به میدان سیاست را در سر دارند و برنامه‌ریزی‌ای منطبق با این تغییر رویکرد را طراحی کرده و به مرحله اجرا در آورده‌اند. بنابراین، دور از انتظار نیست، رییس دولت‌های نهم و دهم و حامیش، بروز و ظهور رسانه‌ای بیشتری داشته باشند،اما نکته آنجاست چنین افزایش فعالیت، مطالبات عمومی برای پاسخگویی آنان به پرونده‌های قضایی و کارنامه برنقاد دوران قدرت‌شان را دامن خواهد زد.

• مسوولان به‌طور مداوم از سرقه‌ی شدن مصرف بنزین به‌میلیون لیتر سخن می‌گویند و از سوی دیگر با افتخار از افزایش میزان سفرهای نوروزی مردم خبر می‌دهند. به‌هرحال بخش قابل‌توجهی از مردم تنها در همین ایام به مسافرت می‌روند و طبیعی است مصرف بنزین افزایش پیدا کند. بهتر نیست به جای اینکه از افزایش مصرف سوخت نگران باشند با احداث پالایشگاه و تأمین سوخت، مزایا و سود این سفرها برای روحیه مردم و حتی اقتصاد کشور را در نظر بگیرند؟

• با وجود آنکه معدود سایت‌های خبری مستقل و یکی، دو خبرگزاری در ایام تعطیلات نوروزی فعال بودند اما جای خالی اطلاع‌رسانی حرفه‌ای و آرایه تحلیل و یادداشت به‌طور جدی احساس شد چراکه رسانه صدلوسیم‌ا نشان داده در این زمینه چه کسستی‌هایی دارد. روزنامه‌های مستقل و حرفه‌ای نقش بسیار مهمی دارند و اثرات نبود آنها را در تعطیلاتی مانند نوروز بهتر می‌توان فهمید.

• رییس فدراسیون فوتبال اعلام کرده که کارلوس کی‌روش، سرمربی تیم ملی با توجه به سن‌وسال خود علاقه‌مند به ماندن در این سمت است. در کشور ما میلیارد‌ها دلار صرف هزینه‌های غیر ضرور شده یا تخلفات مالی یا مالیاتی ضرر‌روزی‌هایی هفتگت به‌همراه دارد. حالا کشور ما محتاج دستمزد یک سرمربی بین‌المللی شده است؟ بهتر است مسوولان قراردادی چهارساله تا جام‌جهانی آینده با این مربی صاحب‌سبک متعقد کنند تا خیال مردم از بابت تیم‌های ملی آسوده شود.

• چندی است که رسانه‌های دولتی مرتب این موضوع را بیان می‌کنند که خوب است مردم به‌طور داوطلبانه از دریافت پاره‌الانصراف دهند در غیر این صورت باید یکبار دیگر به سایتی که اعلام می‌شود، مراجعه و دوباره برای دریافت پاره‌تیم‌نامت کنند تا اگر شرایطش را داشت، به او پاره بدهند. این کار اسمش انصراف داوطلبانه نیست، به این کار می‌گویند اخراج اجباری.

• می‌خواستیم یک خنا قوت به دولتی‌ها بگویم، واقعا

از زمانی که دولت جدید آقای روحانی بر سر کار آمده، زندگی مردم هم کمی بهتر شده است. من یک کلب هستم و می‌بینم که بازار نبات پیدا کرده و ما هم این‌طور می‌توانیم راحت‌تر کار کنیم. درخواستم از دولت این است که شرایط فعلی را حفظ کند. هر چند می‌دام مشکلاتی هم وجود دارد.

• من یک کارمند هستم که ناچارم هر روز از غرب تهران برای رفتن به سر کار به شرق تهران سفر کنم. درخواستم از آقای قالیباف شهردار تهران این است که فکری به حال تعداد واگن‌های مترو بکند، چون در اغلب مواقع به علت جمعیت زیاد برای سوارشدن مردم دچار مشکل می‌شوند.

• معمولا روزنامه «شرق» را می‌خوانم. خیلی به مطلب حوزه بین‌الملل شما علاقه‌مند هستم. می‌خواستم درخواست کنم تعداد صفحات تحلیلی‌تان را در این زمینه افزایش دهید.

• امین بلویه- کرمانشاه
چند روز پیش خلاقی ماشینم را گرفتند و متوجه شدم به اشتباه در جاهایی که اصلا من تردد نکردام برایم جریمه رد شده‌است. از مسوولان نیروی انتظامی خواش می‌کنم به این مورد رسیدگی کنند. چون برای حذف این جریمه‌ها مردم ناچار می‌شوند کلی رفت‌وآمد کنند تا حق خودشان را بگیرند.

• دولت از مردم خواسته که برای انصراف از دریافت پاره قرم‌های مربوط به آن را بر نکنند. من از ابتدا پاره نگرفتم، اما به نظر من دولت باید افرادی که درآمد بالایی دارند ا شناسایی کند و از این طریق هدفمندی پاره‌ها را سامان بدهد.

• چند ماهی است که در بانک رسالت که قبلا مهر میهن بود، برای دریافت یک وام سپرده‌ای باز کرده‌ام. اول گفتند باید پنجاه بگنزد و بعد با توجه به میانگین حساب وام را پرداخت خواهند کرد، اما حالا چهارماه از آن زمان می‌گذرد و تازه می‌گویند از ابتدای اردیبهشت باید اقدام کنید که تا دو ماه بعد از آن وام پرداخت شود. حالا من مسوولان این بانک که اسما قرض‌الحسنه هم هست برسم واقعا سود پولی که یک فرد در طول این مدت در بانک گذاشته خیلی بیشتر از بانک‌های دیگر که قرض‌الحسنه هم نیستند نمی‌شود؟ خواش می‌کنم فکری به حال مردمی بکنند که به این پول نیاز دارند و برای آن برنامه‌ریزی کرده‌اند.

• متأسفانه ماهواره به دورترین نقاط کشور نفوذ کرده و همه را به خود مشغول کرده است. با شناختی که من از مردم خوب و فهیم کشورم دارم، می‌دام که تقصیر مردم نیست. به نظر من سهل‌انگاری از صلاوسیم‌است، که چون برنامه‌های جالب سیاسی، فرهنگی، اقتصادی، اجتماعی و سرگرم‌کننده ندارد، مردم را ناچار می‌کند که برای تأمین نیازهای خود به ماهواره پناه ببرند. خوندان قضاوت کنید آیا برنامه‌های صدلوسیم‌ا در تعطیلات نمره قبولی می‌گیرد؟

• پیشنهاد می‌کنم در جامعه همان دقلاستی را که برای نان داریم، برای آب هم ایجاد کنیم واقعا بحران آب جدی است.

• حسین‌پور شیراز
مدام تبلیغ می‌کنند که از دریافت پاره‌انصراف دهید. شما روز لول گفتید ما یارانه را از روی آب، برق و گاز برمی‌داریم و پاره‌ها را نقدی به همه می‌دهیم، حالا که همه چیز را گران کردید، می‌گویید انصراف بدهید؟ چشم ما را در یافت پاره‌انصراف می‌دهیم شما هم قیمت را به حالت سابق برگردانید.

• چرا دولت می‌گوید از دریافت پاره‌انصراف دهید؟ دولت سوبسیسد کالاها را برداشته که پولش را به مردم بدهد. حالا هم اگر می‌خواهد پاره‌ا را قطع کند بهتر است قیمت‌ها را به سه‌سال قبل برگراند و ما هم از پاره‌انصراف بدهیم.